

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE	
wpl. dnia	08-07-2021
L. dz. RN-BM/	1287 / 2021

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

**Katedra Ortopedii i Klinika Ortopedii Traumatologii i Onkologii Narządu Ruchu
Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie**

71-252 Szczecin, ul. Unii Lubelskiej 1

Kierownik: prof. dr hab. n. med. Andrzej Bohatyrewicz

Sekretariat Kliniki tel. 91 425 3236, fax 91 425 3246

e-mail:kkorttr@sci.pam.szczecin.pl, bohatyrewicz@orthopedics.pl

Szczecin, 4 lipca 2021 roku

Biuro Rady Dyscypliny Nauki Medyczne
Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu
ul. J. Mikulicza-Radeckiego 5
50-345 Wrocław

**Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym dr n. med. Pawła Piotra
Skowronka – z Oddziału i Zakładu Ortopedii i Rehabilitacji Wydziału
Medycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Kliniki
Ortopedyczno-Urazowej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach**

Rada Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im.
Piastrów Śląskich we Wrocławiu podjęła uchwałę na posiedzeniu w dniu 22
kwietnia 2021 roku o powołaniu mnie na recenzenta w postępowaniu
habilitacyjnym pana dr med. Pawła Piotra Skowronka, na podstawie osiągnięcia
naukowego – cyklu ośmiu powiązanych tematycznie artykułów naukowych pod
tytułem „Leczenie stawu biodrowego w różnych stopniach zaawansowania
chorób z uwzględnieniem ryzyka uszkodzenia implantów stawu biodrowego

A. pl

oraz stosowania leków neurologicznych u starszych pacjentów”, zgodnie z wymogami określonymi w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy.

Podstawę do opracowania recenzji stanowił zestaw dokumentów częściowo wydrukowanych, częściowo na nośniku elektronicznym (*pen-drive*) zawierających wnioski o przeprowadzenie postępowania po polsku i angielsku, autoreferat w języku polskim, wykaz opublikowanych prac naukowych oraz informacja o osiągnięciach dydaktycznych, analiza bibliometryczna dorobku naukowego poświadczona przez Bibliotekę Główną Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, kopie publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe będące podstawą do sformułowania wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Doktor nauk medycznych Paweł Piotr Skowronek urodził się w dniu 29 listopada 1971 roku w Pruszkowie. W 1996 roku ukończył studia w Akademii Medycznej w Warszawie (obecnie Warszawski Uniwersytet Medyczny). W 1999 roku uzyskał tytuł specjalisty pierwszego stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii, w 2005 roku uzyskał tytuł specjalisty drugiego stopnia w zakresie ortopedii i traumatologii. W dniu 26 czerwca 2012 roku uzyskał stopień doktora nauk medycznych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi na podstawie rozprawy doktorskiej pod tytułem ”Analiza przyczyn zwichnięć po całkowitej protezoplastyce stawu biodrowego”. Promotorem rozprawy doktorskiej był profesor dr hab. n med. Marcin Sibiński.

W latach 2013-2014 kontynuował podyplomowe studia „Zarządzanie w Podmiotach Leczniczych w dobie przekształceń własnościowych” na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, które zakończył obroną pracy z zakresu przekształceń własnościowych podmiotów leczniczych.

W latach 2017-2019 kontynuował studia MBA (Master of Business Administration) w Szkole Wyższej Handlowej / Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, w zakresie „Zarządzanie w służbie zdrowia”. W 2019 roku obronił pracę dyplomową „Poszpitalny Oddział Opieki Medycznej jako alternatywa redukcji kosztów szpitali w odniesieniu do rosnącej populacji internistyczno-geriatrycznej”.

W latach 1996-1998 był zatrudniony na stanowisku asystenta w oddziale ortopedycznym Wojewódzkiego Szpitala Praskiego w Warszawie. W latach 1998-2013 pracował na stanowisku starszego asystenta w Klinice Ortopedii i Traumatologii Szpitala Klinicznego Dzieciątka Jezus w Warszawie. Od 2014 roku do dziś jest zatrudniony na stanowisku Kierownika Kliniki Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej Wojewódzkiego Szpitala Wielospecjalistycznego WSZZ Kielce Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Od 2016 roku do dziś pracuje na stanowisku dyrektora do spraw leczenia w Mazowieckim Szpitalu Bródnowskim. Od 2019 roku do dziś pełni funkcję Konsultanta Wojewódzkiego w Dziedzinie Ortopedii i Traumatologii w Województwie Mazowieckim.

Dr med. Paweł Skowronek w okresie swojej pracy zawodowej zaangażował się w stworzenie ośrodka szkoleniowego chirurgicznych technik miniinwazyjnych – organizując między innymi podyplomowe cykle szkoleń „chirurg – chirurg”, także we współpracy z zagranicznymi ośrodkami (Niemcy, Norwegia, Włochy, Iran i Białoruś).

Ocena osiągnięcia naukowego

Podstawą wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauk medycznych jest osiągnięcie naukowe pod tytułem „Leczenie stawu biodrowego w różnych

A. Scl

stopniach zaawansowania chorób z uwzględnieniem ryzyka uszkodzenia implantów stawu biodrowego oraz stosowania leków neurologicznych u starszych pacjentów”. Osiągnięcie zostało udokumentowane cyklem 7 prac oryginalnych i jednej poglądowej opublikowanych w recenzowanych czasopismach. Są to następujące prace :

1. **Skowronek P.**, Synder M., Polguy M., Marczak D., Sibiński M.: *Treatment of Femoroacetabular Impingement with a Mini-open Direct Anterior Approach*. Indian J Orthop. 2017 Nov-Dec;51(6):677-680, praca oryginalna, **IF: 0,98, MNiSW: 15**. Kandydat ocenił swój udział w przedłożonej pracy na 80%.
2. **Skowronek P.**, Wojciechowski A., Wypniewski K., Sibiński M., Polguy M., Maksymiuk-Kłós A., Piątkiewicz P.: *Time efficiency of direct anterior hip arthroplasty compared to postero-lateral approach in elderly patients*. Arch Med Sci. 2021 Jan 5;17(1):106-112, praca oryginalna, **IF: 2,807, MNiSW: 70**. Kandydat ocenił swój udział w przedłożonej pracy na 80%.
3. **Skowronek P.**, Olszewski P., Świąszkowski W., Synder M., Sibiński M., Mazek J.: *Unrecoverable bi-products of drilling titanium alloy and tantalum metal implants: a pilot study*. Hip Int. 2018 Sep;28(5):531-534, praca oryginalna, **IF: 1,250, MNiSW: 20**. Kandydat ocenił swój udział w przedłożonej pracy na 75%.
4. **Skowronek P.**, Dembinski M., Maksymiuk-Kłós A., Zalewski A., Jopowicz R., Sasinowski T., Madej A.: *Comparison of clinical and economic outcomes between the direct anterior approach and posterolateral approach for primary total hip arthroplasty*. Praca zaakceptowana do druku w Archives of Medical Science – w dniu 28 marca 2020 roku, praca oryginalna, wartości po opublikowaniu wyniosą

A. Gd

(wg aktualnych danych) **IF: 2,707, MNiSW: 70.** Kandydat ocenił swój udział w przedłożonej pracy na 75%.

5. **Skowronek P.**, Twardoch K., Skawiński P., Żołnierz M.: *Strength analysis of hip joint replacement revision implant*. Journal of theoretical and applied mechanics 57, 1 pp. 235-248, Warsaw 2019, praca oryginalna, **IF: 0,831, MNiSW: 40.** Kandydat ocenił swój udział w przedłożonej pracy na 80%.

6. **Skowronek P.**, Piątkiewicz P., Lewandowicz A., Maksymiuk-Kłós A.: *Hip Fracture Risk and Postoperative Period in Elderly Diabetic Patients*. J Diabetes Metab, 2017, 8: 6, praca poglądowa, **MNiSW: 8.** Kandydat ocenił swój udział w przedłożonej pracy na 80%.

7. **Skowronek P.**, Wojciechowski A., Leszczyński P., Olszewski P., Sibiński M., Polguy M., Synder M.: *Can diagnostic ultrasound scanners be a potential vector of opportunistic bacterial infection?* Med Ultrason. 2016 Sep;18(3):326-31, praca oryginalna, **IF: 1,118, MNiSW: 15.** Kandydat ocenił swój udział w przedłożonej pracy na 50%.

8. Gomółka A., Ciesielska A., Wróbel M.Z., Chodkowski A., Kleps J., Dawidowski M., Siwek A., Wolak M., Stachowicz K., Sławińska A., Nowak G., Satała G., Bojarski A.J., Belka M., Ulenberg S., Bączek T., **Skowronek P.**, Turło J., Herold F.: *Novel 4-aryl-pyrido[1,2-c]pyrimidines with dual SSRI and 5-HT(1A) activity. Part 5*. Eur J Med Chem. 2015 Jun 15;98:221-36, praca oryginalna, **IF: 3,902, MNiSW: 40.** Kandydat ocenił swój udział w przedłożonej pracy na 30%.

H. Zd

Całkowity czynnik oddziaływania (IF) dla publikacji będących podstawą do wnioskowania o stopień doktora habilitowanego nauk medycyny wynosi 13,595, a według punktacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wynosi 278 punktów. Wszystkie osiem prac powstało po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych w 2012 roku i zostały opublikowane w latach 2015 – 2021 roku (zaakceptowane do druku przed 2020 rokiem, gdy kandydat wystąpił o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego). Pierwsze autorstwo w przedłożonych pracach nr 1-7 nie zostawia wątpliwości odnośnie wiodącej roli dr med. Pawła Skowronka.

Tematyka przedłożonych do oceny prac jest wybrana bardzo celowo. Protezoplastyki dużych stawów, biodrowego i kolanowego, to bardzo efektywne i efektywne procedury lecznicze w chirurgii ortopedycznej. Do oceny celowości i wspomnianej efektywności wykonywania procedur leczniczych używa się aktualnie różnych metod, w tym na przykład metody QALY (z ang. *quality adjusted life year*), narzędzia opierającego się na liczbie lat zyskanej dzięki danej interwencji medycznej oraz jakości życia uzyskanych lat. Zastosowanie tego narzędzia do oceny przydatności protezoplastyk dużych stawów już od dawna udowadnia bardzo dużą i wraz kolejnymi badaniami coraz większą efektywność tych sposobów leczenia.

Powszechnie uważa się, że zabieg endoprotezoplastyki stawu biodrowego to aktualnie bardzo wystandaryzowana i bezpieczna dla operowanego pacjenta procedura. Ilość składowych wpływających na finalny sukces jest jednak bardzo duża : konstrukcja samych implantów, dobór implantów do pacjenta, przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego, technika zabiegu operacyjnego, profilaktyka powikłań śródoperacyjnych i pooperacyjnych, postępowanie pooperacyjne i rehabilitacja, a w końcu nastawienie samego pacjenta do tej jednak w całości nieprostej operacji. Po tym wyliczeniu oczywistym staje się, że nadal pozostaje dużo różnych możliwości do

doskonalenia endoprotezoplastyki pierwotnej stawu biodrowego, w celu poprawienia uzyskiwanych wyników, w ocenie ortopedy jak i pacjenta, również ekonomizacji leczenia.

Powyższy wywód uwidacznia jak mnogimi elementami składającymi się na ostateczny sukces artroplastyki stawu biodrowego ortopeda praktykujący wszczepianie tych protez może, i właściwie powinien się zająć. Należą tu: operacyjna profilaktyka zwyrodnienia stawu biodrowego, wybór optymalnego dościa operacyjnego, ocena dostępnych implantów, czy ocena ryzyka powikłań pooperacyjnych mogących wystąpić u pacjentów w aspekcie możliwości zapobiegania im. Te wszystkie aspekty znalazły się w pracach przedkładanych jak osiągnięcie habilitacyjne.

Przedłożone prace zostały opublikowane w języku angielskim w piśmiennictwie o międzynarodowym zasięgu (współczynniki oddziaływania wyniosły razem – 13,595), co stanowi obiektywny dowód wartości wykonanej pracy badawczej i publikacji.

Z przedłożonych prac wyłaniają się cenne informacje, wymienione poniżej, bez szczegółowego wymieniania publikacji, z których się wywodzą :

1. w operacyjnym leczeniu konfliktów panewkowo-udowych szczególną wartość posiada mininwazyjne doście przednie.
2. miniinwazyjne doście przednie jest bardziej korzystne w zabiegach endoprotezoplastyk stawu biodrowego, od dość tylnobocznych, szczególnie u pacjentów starszych.
3. dokonywanie śródoperacyjnej „korygującej” obróbki implantów tytanowych lub tantalowych prowadzi do ich uszkodzenia i pozostawiania w otoczeniu łoża tych implantów „resztek” metalowych, mogących mieć niekorzystny wpływ na miejscowy proces gojenia i ogólnie pacjenta.
4. śródoperacyjne, nierzadko bezwzględnie konieczne, korekty implantów

A. G. L.

- dokonywane przez ich przecinanie lub wiercenie dodatkowych otworów prowadzą do wzrostu ryzyka wtórnych zmęczeniowych deformacji implantu oraz pogorszenia warunków do wgajania się takich implantów.
5. cukrzyca pozostaje nadal istotnym czynnikiem ryzyka złamań bliższego końca kości udowej, wpływa na częstość powikłań pooperacyjnych i ogólnie rokowanie co do przeżycia i wyników leczenia.
 6. w analizie możliwych czynników prowadzących do wzrostu ryzyka infekcji w przebiegu leczenia operacyjnego może być kontakt ze sprzętem diagnostycznym używanym do badań obrazowych, gdyż również tam mogą trafiać i rozmnażać bakterie chorobotwórcze.
 7. w ocenianiu czynników ryzyka wystąpienia urazów narządu ruchu, w tym tak poważnych jak złamania bliższego końca kości udowej (szyjki, lub złamań krętarzowych) należy uwzględniać wpływ farmakoterapii (pośredni sprawczy przez uboczne generowanie zaburzeń poznawczych, jak i możliwości korzystnego wpływu na sprawność umysłową, fizyczną i nastrój pacjentów).

Przedłożone prace są coraz częściej cytowane, ale wg autoreferatu zacytowano je do chwili złożenia wniosku dopiero 15 razy. Skutkiem tego jest również niski indeks Hirscha – wynoszący 2. Należy jednak podkreślić, że cytowania nie pojawiają się w chwili publikacji, tylko w miarę prowadzenia podobnych, czy kolejnych badań naukowych przez innych autorów, lub inne ośrodki. Biorąc pod uwagę nieodległe lata publikowania przedłożonych prac (2015 - 2020), to nawet tak mała ilość cytowań nie podważa istotnego znaczenia przedkładanych prac.

W materiałach przedłożonych mi do recenzji w postępowaniu habilitacyjnym dr n. med. Pawła Piotra Skowronka nie ma dokumentów potwierdzających brak zastrzeżenia współautorów publikacji, by dr med. Paweł Skowronek wykorzystał przedkładane prace, jako część osiągnięcia naukowego

do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. W tym mogła również zostać zawarta akceptacja wysokości procentowego udziału naukowego kandydata. Ponieważ w 7 z 8 przedłożonych prac dr med. P. Skowronek jest pierwszym autorem, akceptuję brak spełnienia tej formalności.

Podsumowując uważam, że przedłożone 8 prace stanowi cenne źródło wiedzy o niektórych przyczynach i wybranych aspektach leczenia endoprotezoplastyką stawu biodrowego, zarówno w aspekcie naukowym, jak i klinicznym i spełniające kryteria osiągnięcia naukowego do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego.

Ocena dorobku naukowego

Dr med. Paweł Skowronek posiada, poza przedłożonym we wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego, wartościowy dorobek naukowy obejmujący badania i publikacje, w tematyce:

- diagnostyki obrazowej w ortopedii i traumatologii narządu ruchu,
- wytwarzania i zastosowania czynników wzrostowych w leczeniu ortopedycznym, oraz
- odmienności w diagnostyce i leczeniu ran postrzałowych.

Doktor nauk medycznych Paweł Skowronek przedłożył Bibliotece Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego do oceny bibliograficznej w dniu 22 lipca 2020 roku swój dorobek piśmienniczy w ilości 7 prac oryginalnych, 6 prac poglądowych, oraz 3 prace zawierające opisy przypadków.

Suma punktów MNiSW za przedłożone publikacje naukowe (razem z osiągnięciem) wynosi według BG WUM w Warszawie 283 pkt, współczynnik oddziaływania wynosi 83,294 pkt. Na tą niezwykle wysoką wartość współczynnika oddziaływania się pojedyncza praca - opis przypadku:

A. Sz

Wojciechowski A., Skowronek P.: IMAGES IN CLINICAL MEDICINE. Aortocoronary Saphenous-Vein-Graft Aneurysms. N Engl J Med. 2016 Apr 28;374(17):1670, dla którego załączona wartość oddziaływania, według Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, wyniosła 72,406. Zgodnie z informacją uzyskaną w dniu 22 lipca 2020 roku indeks Hirscha wyniósł 2.

Prace wykonane samodzielnie przez dr med. Pawła Skowronka zostały dotychczas przedstawione 12 razy na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych.

W trakcie swojej pracy zawodowej dr med. Paweł Skowronek był członkiem licznych programów badawczych dotyczących głównie badań nad nowymi sposobami farmakoterapii i wprowadzanymi lekami, między innymi:

- 2003 – 2004 – Choroba zwyrodnieniowa stawów – badania IV fazy
- 2006 - 2005 – Doustna profilaktyka choroby zakrzepowo-zatorowej w protezoplastyce stawu kolanowego – badania II fazy
- 2006 – 2007 – Profilaktyka zwyrodnienia stawu kolanowego – badania III fazy
- 2006 – 2008 – Doustna profilaktyka choroby zakrzepowo-zatorowej w protezoplastyce stawu biodrowego – badania III fazy
- 2016 - 2017 - Zwyrodnienie stawu kolanowego – badania II fazy
- 2016 - 2017 - Profilaktyka zakrzepowo-zatorowa – badania III fazy
- 2017 - 2018 – Profilaktyka zakrzepowo-zatorowa w protezoplastyce stawu kolanowego – terapia monoklonalna – badanie II fazy
- 2018 – 2020 – Profilaktyka zakrzepowo-zatorowa w protezoplastyce stawu kolanowego – badanie II fazy

A. Sk

Przedstawiany dorobek naukowy uważam za interesujący oraz za dowód na to, że dr med. Paweł Skowronek wykazuje się efektywną aktywnością naukową.

Działalność organizacyjna

Dr n. med. Paweł Skowronek czynnie uczestniczy w zjazdach międzynarodowych towarzystw naukowych:

1. PTOiTr – Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego
2. AAOS – Amerykańskiej Akademii Chirurgów Ortopedycznych
3. SICOT – Międzynarodowego Towarzystwa Chirurgii Ortopedycznej i Traumatologii
4. ISHA – Międzynarodowego Towarzystwa Artroskopii Biodra

Działalność dydaktyczna

Kandydat jest bardzo aktywny w promocji i edukacji technik miniinwazyjnych w ortopedii, z głównym akcentem położonym na alloplastyki stawów biodrowych. W 2017 roku doprowadził do stworzenia międzynarodowego ośrodka szkoleniowego prowadzącego podyplomową edukację metodą chirurg-chirurg w oparciu o Klinikę Ortopedii II Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Prowadzone przez niego szkolenia uzyskują bardzo wysokie oceny szkolonych i są znane nie tylko w kraju, ale również poza granicami Polski.

Kandydat rozpoczął działalność dydaktyczną ze studentami medycyny już w 1998 roku w Klinice Ortopedii Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, prowadzi także zajęcia dla studentów pielęgniarstwa i ratownictwa medycznego, również dla wydziału fizjoterapii. Od wielu lat prowadzi także zajęcia dydaktyczne dla studentów anglojęzycznych. Od chwili

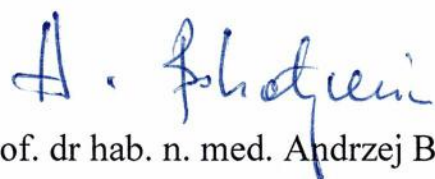
objęcia kierownictwa Kliniki Ortopedii w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach w 2014 roku, prowadzi również tam zajęcia dydaktyczne.

Wniosek końcowy

Zgodnie z artykułem 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora; oraz
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe lub artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub a recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie artykułu 267 ust 2 pkt 2 lit. B.

Stwierdzam, że w przypadku dr med. Pawła Piotra Skowronka wszystkie wymienione powyżej wymogi zostały spełnione. W związku z pozytywną opinią dotyczącą przedłożonego osiągnięcia naukowego i całościowego dorobku naukowego oraz aktywności dydaktycznej i organizacyjnej składam na ręce Pani Profesor dr hab. Agnieszki Hałoń, Przewodniczącej Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie doktora nauk medycznych Pawła Piotra Skowronka do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Bohatyrewicz